

Usnesení Nejvyššího soudu SSR ze dne 30.09.1970, sp. zn. 5 Co 167/70, ECLI:CZ:NS:1970:5.CO.167.1970.1

Číslo: 63/1971

Právní věta: Hoci organizácia na žiadosť žiadateľa o priznanie starobného dôchodku potvrdila, že pracovný pomer uzavretý so žiadateľom o dôchodok skončí k určitému dňu, nezodpovedá podľa ustanovenia § 89 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb. na zistený preplatok dôchodku v dôsledku ďalšieho trvania pracovného pomeru po uvedenom dni, ak organizácia urobila opatrenie, aby sa orgán sociálneho zabezpečenia, ktorý o vymeraní dávky rozhodol, včas dozvedel o zmene, ktorá nastala po podaní žiadosti.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 30.09.1970

Spisová značka: 5 Co 167/70

Číslo rozhodnutí: 63

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Přezkum správních rozhodnutí, Sociální zabezpečení

Předpisy: 99/1963 Sb. § 219 101/1964 Sb. § 89 102/1964 Sb. § 123
§ 132

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 63/1971 sb. rozh.

Hoci organizácia na žiadosť žiadateľa o priznanie starobného dôchodku potvrdila, že pracovný pomer uzavretý so žiadateľom o dôchodok skončí k určitému dňu, nezodpovedá podľa ustanovenia § 89 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb. na zistený preplatok dôchodku v dôsledku ďalšieho trvania pracovného pomeru po uvedenom dni, ak organizácia urobila opatrenie, aby sa orgán sociálneho zabezpečenia, ktorý o vymeraní dávky rozhodol, včas dozvedel o zmene, ktorá nastala po podaní žiadosti.

(Uznesenie Najvyššieho súdu SSR z 30. 9. 1970, [5 Co 167/70.](#))

Správa dôchodkov v Bratislave (rozhodnutím z 26. 9. 1969) predpísala n. p. S. v B. preplatkom na starobnom dôchodku jeho pracovníka J. B. 4733 Kčs za čas od 1. 4. do 16. 8. 1969 s odôvodnením, že tento podnik potvrdil v žiadosti o dôchodok tohto pracovníka skončenie pracovného pomeru k 31. 3. 1969, ale žiadateľa o dôchodok naďalej zamestnával do 16. 8. 1969 a neoznámil to Správe dôchodkov.

Krajský súd v Bratislave na návrh navrhovateľa zrušil toto rozhodnutie odporcu podľa ustanovenia § 249 ods. 1 O. s. p., pretože navrhovateľ nie je zodpovedný podľa ustanovenia § 89 zák. č. 101/1964 Zb. za preplatok, keď v evidenčnom liste, ktorý odporcovi došiel dňa 1. 7. 1969 oznámil aj to, že žiadateľ o dôchodok je naďalej zamestnaný a jeho pracovný pomer skončí dňom, kedy mu bude priznaný starobný dôchodok. Odporca sa teda dozvedel túto okolnosť ešte pred vydaním rozhodnutia, a preto mal možnosť urobiť vhodné opatrenie, aby starobný dôchodok nebol vyplatený za dobu, za ktorú preplatok vyčíslil.

V odvolaní proti uzneseniu krajského súdu odporca uvádzal, že pre neho boli smerodajné údaje, ktoré potvrdil navrhovateľ v žiadosti o dôchodok a nie to, čo bolo uvedené v evidenčnom liste v poznámke. Takúto poznámku o tom, že žiadateľ o dôchodok je naďalej zamestnaný, nemožno považovať za hlásenie, ktoré má zamestnávateľ zaslať Správe dôchodkov pri každej zmene pomerov rozhodujúcej pre posúdenie, či nárok na dávku (a jej odpovedajúcu výšku) náleží alebo nie.

Najvyšší súd SSR uznesenie Krajského súdu v Bratislave potvrdil.

Z odôvodnenia:

Jednou z podmienok úspešného uplatnenia nároku na náhradu neprávom vyplatených dávok proti zamestnávateľovi (podľa ustanovenia § 89 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb.) je zavinenie zo strany zamestnávateľa. Takéto zavinenie spočíva v porušení právnych povinností hlásiť všetky zmeny a skutočnosti dôležité pre výplatu dôchodkov, prípadne aj tomu zodpovedajúce povinnosti zisťovať zmeny a skutočnosti potrebné na splnenie ohlasovacej povinnosti. Tieto povinnosti sú zamestnávateľovi uložené v ustanovení § 89 ods. 1 zákona č. 101/1964 Zb. a v ustanovení § 123 až § 132 vyhlášky č. 102/1964 Zb. Z týchto ustanovení vyplýva povinnosť zisťovať všetky zmeny a skutočnosti tak, aby sa zabránilo nesprávnej výplate dávok.

Z týchto hľadísk musí aj Správa dôchodkov skúmať zavinenie zamestnávateľa a iba vtedy, ak je preukázané, že zaviniť nesprávne vyplatenie dávky, možno mu podľa ustanovenia § 89 ods. 2, veta druhá zákona č. 101/1964 Zb. určiť povinnosť nahradiť nesprávne vyplatenú sumu. Pritom má však sama skúmať, či správne posúdila oznámenia a údaje, ktoré jej zamestnávateľ dal k dispozícii.

V tomto prípade zamestnávateľ potvrdil v žiadosti o starobný dôchodok pracovníkovi, že pracovný pomer ukončí 31. 3. 1969, a že aj mzda sa mu bude vyplácať iba do konca marca 1969. Avšak v evidenčnom liste, ktorý zaslal odporcovi po podaní tejto žiadosti, uviedol v poznámke, ktorá je na evidenčnom liste predtlačená, že pracovný pomer skončí žiadateľ po priznaní starobného dôchodku. Evidenčný list s týmto oznámením od zamestnávateľa došiel odporcovi ešte pred vydaním rozhodnutia o dávke a odporca bol teda včas informovaný o zmene, ktorá nastala po spísaní žiadosti a po potvrdení zamestnávateľa, že pracovný pomer žiadateľa skončí 31. 3. 1969; odporca mal preto urobiť všetky opatrenia, aby zabránil preplatku. Povinnosťou odporcu v zmysle ustanovenia § 32 zákona č. 71/1968 Zb. o správnom konaní bolo zistiť presne a úplne skutočný stav vecí, zadovážiť si potrebné dôkazy a potom správne rozhodnúť. Po tom, ako mu prišiel evidenčný list žiadateľa o dôchodok, mal teda odporca zistiť u neho okolnosti rozhodné pre priznanie dávky a podľa toho upraviť aj rozhodnutie o dôchodku. Ak by bol takto postupoval a bol by zistil z evidenčného listu, ktorý mu došiel dňa 1. 7. 1969, že žiadateľ je ďalej zamestnaný a že pracovný pomer skončí hneď po priznaní dôchodku, mohol zabrániť nesprávnemu vyplateniu priznanej dávky.

Hoci zamestnávateľ v žiadosti o dôchodok potvrdil skončenie pracovného pomeru k 31. 3. 1969, urobil potom potrebné opatrenie na oznámenie zmeny, ktorá nastala až po potvrdení žiadosti, a nemôže preto zodpovedať v zmysle ustanovenia § 89 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb. za zistený preplatok.

Preto aj odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 O. s. p. potvrdil.

Účastníkom v odvolacom konaní trovy nevznikli, preto nebolo treba o nich ani rozhodnúť.